

SCRISORILE SECRETE
ALE CĂLUGĂRULUI CARE
ȘI-A VÂNDUT FERRARI-UL

The Secret Letters of The Monk Who Sold His Ferrari

Copyright © 2011 by Robin Sharma

www.robinsharma.com

All rights reserved.

Published by arrangement with HarperCollinsPublishersLtd,

Toronto, Canada

Translation copyright © 2018 by ACT și Politon

Editura ACT și Politon

Str. Înclinată, nr. 129, Sector 5, București, România, C.P. 050202.

tel: 0723.150.590,

e-mail: office@actsipoliton.ro, www.actsipoliton.ro

Traducător: **Romică Lixandru**

Redactor: **Mona Apa**

Tehnoredactor: **Teodora Vlădescu**

Coperta: **Marian Iordache**

Copyright Manager: **Andrei Popa**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

SHARMA, ROBIN

Scrisorile secrete ale călugărului care și-a vândut Ferrari-ul / Robin Sharma; trad.: Romică Lixandru. - București: ACT și Politon, 2018

ISBN 978-606-913-383-5

I. Lixandru, Romică (trad.)

159.9

AVERTISMENT: Distribuirea, copierea sau piratarea în orice fel a acestei cărți nu este pedepsită numai prin lege, dar contravine și tuturor normelor și principiilor etice și sănătoase pe care un astfel de titlu le promovează. Ce fel de efect va avea energia pe care vreți să o transmiteți mai departe, dacă aceasta vine prin furt, ilegalitate și lipsă de respect față de autor și față de toți cei care au contribuit la crearea acestei cărți, astfel ca ea să ajungă la dumneavoastră? Împărtășiți cu ceilalți informațiile importante, valorile și lecțiile pe care le-ați aflat din acest material, într-un mod corect și responsabil.

ROBIN SHARMA

Scrisorile secrete
ale călugărului
care și-a vândut
Ferrari-ul

Traducere din limba engleză:
Romică Lixandru

 ACT și Politon

2018

*Mergi cât de departe vezi cu ochii.
Când vei ajunge acolo,
vei putea să vezi și mai departe.*

—Thomas Carlyle

CUPRINS

Prolog	7
Capitolul unu	9
Capitolul doi	21
Capitolul trei	39
Capitolul patru	63
Capitolul cinci	91
Capitolul șase	119
Capitolul șapte	149
Capitolul opt	183
Capitolul nouă	213
Capitolul zece	241
Capitolul unsprezece	259
Scrisorile talismanelor	275

PROLOG

GHIDUL MEU MUT mergea repede în fața mea, de parcă nici lui nu i-ar fi plăcut că suntem aici. Tunelul era umed și slab luminat. Locul acesta adăpostea osemintele a șase milioane de parizieni...

Brusc, tânărul s-a oprit în fața intrării într-un alt tunel. Un grilaj ruginit îl despărțea de cel pe care-l parcurseserăm noi. Tunelul era întunecat. Ghidul meu a dat grilajul la o parte și s-a avântat în întuneric. S-a oprit și s-a uitat înapoi, la mine, asigurându-se că-l urmez. Am părăsit șovăitor lumina anemică, în timp ce el se făcea nevăzut, în fața mea. Am mai făcut câțiva pași. Apoi piciorul meu a lovit ceva. S-a auzit un lemn pârâind, iar eu am încremenit. Chiar atunci, s-a făcut lumină în jurul meu. Ghidul își aprinsese lanterna. Dintr-odată, aș fi vrut să n-o fi făcut. Ordinea înfiorătoare dispăruse. Erau oase peste tot – împrăștiate pe jos, printre picioarele noastre, revârsându-se din grămezile șubrede de lângă pereți. Fasciculul de lumină emis de lanternă dezvăluia valurile de praf, firișoarele de pânză de păianjen care atârnavă din tavan.

– *Ça c'est pour vous* *, *mi-a zis ghidul meu.*

Mi-a aruncat lanterna. Exact când o prindeam, el a trecut în grabă pe lângă mine.

– *Ce..., am dat eu să întreb.*

*Dar înainte să-mi pot termina întrebarea, bărbatul a spus scurt: „Il vous rencontrera ici”** și apoi s-a îndepărtat, lăsându-mă singur, la șaisprezece metri sub pământ, un om solitar într-o mare de morți.*

* „Asta-i pentru dumneavoastră”, în lb. franceză în original (n.red.)

** „Va veni să vă întâlnească aici”, în lb. franceză în original (n.red.)

CAPITOLUL UNU

ERA UNA DIN ACELE ZILE pe care ai vrea să le vezi încheiate la nici zece minute după ce au început. Și a început când am deschis ochii și am observat că, prin jaluzelele din dormitor, pătrundea îngrijorător de multă lumină. Mă refer la intensitatea luminii specifice orei opt dimineața – și nu orei șapte. Nu-mi sunase alarma. După *această* revelație au urmat douăzeci de minute de înjurături, țipete și plânsete panicate (fiul meu de șase ani s-a ocupat de partea cu plânsul), timp în care am bâjbâit prin casă, din baie în bucătărie și până la ușa de la intrare, încercând să strâng la un loc toate lucrurile ridicole de care eu și Adam urma să avem nevoie în ziua aceea. Patruzeci și cinci de minute mai târziu, când am oprit mașina în fața școlii, Adam mi-a aruncat o privire încărcată de reproș.

– Mama a zis că dacă mă mai duci târziu la școală luni, nu mă mai lasă să stau duminică noaptea la tine.

O, Doamne.

– E ultima dată, i-am spus. Ultima dată, promit.

Acum Adam cobora din mașină, cu o expresie de îndoielă întipărită pe chip.

– Uite, i-am spus, ridicând o pungă de plastic plină ochi. Să nu-ți uiți pachetul pentru prânz.

– Păstrează-l, mi-a zis Adam, fără să mă privească. N-am voie să vin cu unt de arahide la școală.

Apoi s-a întors pe călcâie și a străbătut în fugă terenul de joacă pustiu al școlii. *Bietul puști*, mă gândeam în timp ce-i priveam piciorușele alergând spre ușa de la intrare. Nu e nimic mai neplăcut decât să ajungi la școală cu întârziere, când toată lumea este deja în clasă și imnul național răsună pe holuri. Pe deasupra, și fără prânz.

Am aruncat punga de plastic pe scaunul de lângă șofer și am oftat. Alt weekend „de custodie” ajunsese la un final lipsit de glorie. După toate aparențele, eșuasem spectaculos în rolul de soț. Acum se părea că aveam să eșuez în stil mare și în rolul de părinte despărțit. Din momentul în care-l luasem pe Adam la mine, parcă nu reușisem să-i ofer decât un șir nesfârșit de dezamăgiri. Și în ciuda faptului că toată săptămâna simțeam că Adam îmi lipsește așa cum simți lipsa unui membru amputat, vinerea întârziem invariabil să-l iau. Promisiunea mea că-l voi răsfăța cu o pizza și un film a fost înlocuită de sendvișul cu ton pe care i l-a pregătit Annisha după ce ora la care Adam lua de obicei masa de seară trecuse bine. Și mai era și telefonul, care țârâia fără

încetare, de ai fi zis că are o criză nasoală de sughiț. A bipuit și în timpul filmului și în timp ce-l culcam pe Adam. A bipuit și în timpul micului dejun, alcătuit din niște clătite ușor arse, precum și în timpul plimbării noastre prin parc. A bipuit și pe când luam burgerii la pachet și în timpul poveștii dinainte de culcare. Bineînțeles, adevărata problemă nu erau bipurile. Adevărata problemă era că eu puneam mâna pe telefon de fiecare dată. Îmi verificam mesajele; trimiteam mesaje de răspuns; vorbeam. Și, după fiecare întrerupere, Adam devenea tot mai tăcut, tot mai distant. Asta îmi frângea inima, dar când mă gândeam să ignor sau să închid telefonul, începeau să-mi transpire palmele.

În timp ce goneam spre serviciu, mă gândeam deprimat la weekendul ratat. Atunci când Annisha mă anunțase că vrea să ne despărțim pentru un timp, m-am simțit de parcă m-ar fi lovit un camion. Ea se plângea de ani întregi că nu petrec niciodată timp cu ea sau cu Adam; că sunt prea prins cu munca, prea ocupat cu viața mea pentru a face parte din viețile lor.

„Și atunci”, am întrebat-o eu, „cum rezolvi problemele astea dacă mă părăsești? Dacă vrei să mă vezi mai mult, de ce faci tot posibilul să mă vezi *mai puțin*?”

În fond, îmi spusese că încă mă iubește. Că își dorea să am o relație bună cu fiul meu.

Dar când m-am mutat singur în apartamentul meu, ajunsese deja rănit și înverșunat. Promisesem că voi încerca să petrec mai mult timp acasă. Mă milogisem chiar să nu iau parte la un turneu de golf organizat de companie și o cină cu un client. Dar Annisha mi-a spus că nu făceam decât niște cârpeli – nu eram ferm hotărât să repar ce nu

mergea. De fiecare dată când mă gândeam la cuvintele ei, strângeam din dinți. Oare Annisha nu vedea cât de solicitantă e munca mea? Nu vedea cât de important e pentru mine să avansez în permanență? Dacă nu aș fi muncit atât de mult, n-am fi avut casa noastră grozavă, mașinile și televizoarele acelea nemaipomenite, cu ecran mare. Bun, recunosc – Annishei nu-i păsa câtuși de puțin de televizoare. Dar, chiar și așa.

Atunci mi-am promis mie însumi ceva – *voi fi un „tată despărțit” grozav*. Îl voi copleși pe Adam cu toată atenția de care avea nevoie; voi veni la toate evenimentele de la școală; voi fi la dispoziția lui, să-l duc cu mașina la înot sau la karate; îi voi citi cărți. Când va suna seara, voi avea tot timpul din lume să stau de vorbă cu el. Îi voi asculta problemele, îi voi da sfaturi și îi voi spune glume. Îl voi ajuta la teme și voi învăța chiar să joc toate jocurile acelea video atât de energizante, care-i plac lui. Voi avea o relație minunată cu fiul meu, dacă cu soția nu pot. Și îi voi dovedi Annishei că nu mă mulțumesc cu „niște cârpeli”.

Cred că m-am descurcat destul de bine în primele săptămâni de după separare. Într-un fel, nu a fost chiar atât de dificil. Dar am constatat uluit cât de mult îmi lipseau amândoi. Mă trezeam în apartamentul meu și mă așteptam să aud vocea subțirică, deși știam că nu e acolo. Noaptea mă plimbam fără țintă prin cameră gândindu-mă: *Acum aș putea să-i citesc lui Adam o poveste înainte de culcare. Acum aș putea să-l îmbrățișez de noapte bună. Și: Acum m-aș strecura în pat lângă Annisha și aș lua-o în brațe*. Mi se părea că weekendurile vin prea încet.

Dar pe măsură ce treceau lunile, gândurile acestea începeau să se estompeze. Sau, ca să fiu mai sincer, alte lucruri le dădeau la o parte. Îmi aduceam de lucru acasă în fiecare seară sau rămâneam până târziu la serviciu. Când mă suna Adam, tastam la computer și auzeam o propoziție da, alta ba. Treceau săptămâni întregi fără să mă gândesc măcar o dată la ce făcuse el pe timpul zilei. Când a început vacanța școlară, mi-am dat seama că nu-mi rezervasem niciun pic de timp pe care să-l petrec cu el. Apoi am programat o cină cu un client în seara în care la școala lui Adam se ținea, ca în fiecare primăvară, un concert. Am uitat de asemenea să-l duc la dentist, unde era programat de două ori pe an pentru detartraj, deși Annisha îmi amintise cu o săptămână mai înainte. Și am început să vin târziu vineri. Weekendul acesta fusese doar unul din episoadele de așa-zis timp „de calitate”, care numai asta nu era.

L-am salutat scurt pe Danny, omul de la pază, când am tras mașina în parcare a firmei. După goana mea nebună pentru a ajunge la muncă, m-am trezit dintr-odată dorindu-mi să nu mă fi aflat acolo. Am tras mașina pe locul meu, dar nu am oprit imediat motorul.

În apărarea mea, obsesia pe care o aveam pentru muncă era perfect justificată. Era o perioadă foarte stresantă pentru companie. De luni întregi circulau zvonuri că urma să fie vândută. Îmi petrecusem ultimele douăsprezece săptămâni parcurgând rapoarte: rapoartele de vânzări, rapoartele de inventar, rapoartele de la resurse umane, rapoartele cu rezultatele financiare. Noaptea, când închi-deam ochii, nu vedeam altceva decât liniile înghesuite ale foilor de calcul. Asta mă aștepta în clădire, dar nu mai

puteam să amân. Am oprit motorul, mi-am luat servieta cu laptopul și am intrat.

L-am salutat pe Devin, recepționarul nostru. Privea conștiincios ecranul computerului său, dar știam că joacă solitaire. Când am luat-o la dreapta, l-am zărit pe Devin zâmbind superior, sau poate că doar mi-am imaginat. Cel mai scurt drum spre biroul meu este prin stânga, dar n-o mai luam pe acolo. Devin credea, în mod evident, că asta se întâmpla pentru că Tessa avea biroul în dreapta. Dar aceasta era doar un bonus. Luând-o prin dreapta, nu mai trebuia să trec pe lângă biroul lui Juan. *Juan*. La naiba. Nu știu de ce mă simt încă așa de tulburat, după atâta timp. Acum era doar un birou nefolosit. Jaluzelele erau trase, masa era goală, scaunul, la fel. Pe fișet nu exista nicio fotografie cu soția sau copiii lui Juan, pe comodă nu se zărea nicio cană de cafea, pe pereți, nicio plăcuță. Dar mi se părea cumva că umbra tuturor acelor lucruri plana deasupra spațiilor goale.

Am încetinit pasul când m-am apropiat de cubiculul Tessei. Eu și Tessa lucraserăm împreună ani întregi. Ne-am înțeles mereu bine – aveam același simț al umorului. Nu eram sigur ce urma să se întâmple cu Annisha, dar trebuie să recunosc că, de la despărțire, mă surprindeam de multe ori gândindu-mă la Tessa.

I-am zărit din mers, cu coada ochiului, părul negru. Dar Tessa vorbea la telefon, așa că mi-am continuat drumul.

Aproape imediat ce am intrat pe ușa biroului meu, m-am trezit că fac cale înapoi. Mă întrebam dacă n-ar trebui să verific noul prototip înainte să mă apuc de treburile mai presante. Știam că echipa de proiectare m-ar

anunța în legătură cu orice noutăți, dar mă tenta ideea să-mi distrag atenția petrecând câteva minute în laborator.

Laboratorul de proiectare era locul de unde pornisem și eu. Unul dintre primele mele joburi a fost în sectorul de dezvoltare al companiei – un producător de piese auto. Era jobul mult visat. Juan, directorul tehnic, m-a luat sub aripa sa. Juan mi-a fost mentor.

Dar chestia e că, și dacă îți iubești jobul, nu poți sta locului. Asta ți-ar ucide cariera. Dar mie nu a trebuit să-mi spună nimeni asta. Eram ca un câine care dă atât de tare din coadă încât mai are puțin și-și rupe spinarea. Oamenii de la vârf au observat. Când mi s-a oferit avansarea pe treapta următoare a ierarhiei corporatiste, Juan m-a chemat în biroul său.

„Să știi”, mi-a spus el, „că dacă accepți postul ăsta, părăsești cercetarea și proiectarea pentru totdeauna. O să te ocupi de vânzări și de management. Asta îți dorești?”

„Eu vreau să avansez, Juan”, i-am răspuns eu râzând. „Și sigur nu vreau să aștept să ieși tu la pensie pentru asta!”

Juan mi-a zâmbit vag, dar nu a mai spus nimic altceva.

După acel prim pas, am urcat destul de repede treptele ierarhice. Acum supervizam toate proiectele și activitatea de producție pentru cel mai mare client al nostru.

Mi-am luat cana de cafea, pregătit să traversez holul și să mă duc în laborator. Dar apoi m-am oprit. Nu era câtuși de puțin nevoie de mine acolo. Am lăsat cana jos și m-am așezat pe scaun. Mi-am pornit computerul, am deschis un fișier și am început să parcurg labirintul de cifre care-mi năpădise ecranul.

Câteva ore mai târziu, terminasem altă situație financiară și mă pregăteam să-mi verific e-mailul care dădea pe afară de mesaje noi, când a sunat telefonul. Am avut nevoie de câteva clipe ca să recunosc vocea mamei. Părea supărată. *Doamne sfinte*, m-am gândit eu. *Acum ce mai e?* În ultimele luni, mama devenise exagerat de interesată de viața mea. Începea să mă irite.

– Îmi pare rău că te-am deranjat la serviciu, Jonathan, dar e ceva important, mi-a spus ea. Tocmai am vorbit cu vărul Julian și trebuie să te vadă imediat. E ceva urgent.

Pe mine? mă gândeam eu. De ce Dumnezeu ar trebuie să mă vadă vărul Julian?

Sincer să fiu, nu-l cunoșteam prea bine pe vărul Julian. Nu era vărul meu, ci al mamei. Când erau mici, ea fusese apropiată de Julian și de sora lui, Catherine; cât despre mine, eu crescusem în celălalt capăt al țării. Rudele îndepărtate mi se păreau la fel de interesante ca ziarul de săptămâna trecută.

L-am întâlnit o singură dată pe Julian, când aveam zece ani. Eram în vizită la verișoara Catherine și ea ținuse o cină festivă la ea acasă. Nu-mi aduc aminte dacă Julian era cu soția sau dacă divorțaseră deja. Sincer să fiu, nu-mi amintesc nimic din vizita aceea, cu excepția unui singur lucru: Ferrari-ul roșu strălucitor al lui Julian. O auzisem pe Catherine vorbind despre mașină, așa că, atunci când a virat pe alee, eu îl așteptam pe treptele de la intrare. Mașina era mai fabuloasă decât îmi imaginasem. Julian mi-a văzut fața (probabil că falca îmi căzuse până la pantofi) și m-a invitat să dăm o tură. Nu mai fusesem niciodată într-o mașină atât de rapidă. Mă simțeam de parcă, dintr-o clipă-n

alta, roțile ar fi putut să se desprindă de asfalt și să începem să zburăm. Nu cred că am scos vreun cuvânt în timpul plimbării. Când ne-am întors înapoi acasă, Julian a ieșit din mașină, dar eu nu m-am clintit.

– Vrei să mai stai puțin în mașină? m-a întrebat el.

Am dat din cap că da. A dat să plece, dar, înainte s-o facă, l-am oprit.

– Vere Julian?

– Da, mi-a răspuns el.

– Cum ai ajuns să iei mașina asta? l-am întrebat eu. Adică... e foarte scumpă?

– Foarte, mi-a spus el. Așa că dacă-ți dorești și tu să ai una, Jonathan, va trebui să muncești foarte, foarte mult atunci când vei crește mare.

Nu am uitat niciodată asta.

Din câte-mi aduc aminte, Julian n-a rămas prea mult după cină – mama și verișoara Catherine au părut dezamăgite, poate și un pic iritate. Deși aveam doar zece ani, îmi închipuiam că Julian avea locuri mai interesante în care trebuia să ajungă. Era clar că trăia genul de viață pe care mi-o doream și eu când aveam să mă fac mare. Am privit cu invidie cum fabuloasa mașină sport a lui Julian se îndepărta în viteză.

După ce nu spusese nimic despre el ani întregi, mama începuse să-i pomenească numele de fiecare dată când ne întâlneam. Îmi spusese de curând că nu mai avea de mult Ferrari-ul. Din câte se părea, vărul Julian trecuse printr-un fel de experiență care-i schimbase viața. Renunțase la locul său de muncă foarte bine plătit, ca avocat de succes,

specializat în litigii, își vânduse Ferrari-ul și adoptase o existență „simplă”. Mama spunea că studiasse cu un grup puțin cunoscut de călugări care trăiau departe, în munții Himalaya, și că acum umbla deseori îmbrăcat într-o robă stacojie. Mi-a spus că este cu totul alt om. Nu puteam să-mi dau seama de ce avea ea impresia că acesta ar fi un lucru atât de bun.

Și tot încerca să ne facă să ne întâlnim. Îmi sugerase să-mi fac timp să-l vizitez când ajung prin orașul lui, cu afaceri. Dar, sincer să fiu, dacă eu nu aveam destul timp pentru Annisha și Adam, de ce mi-aș fi luat o zi liberă ca s-o petrec cu un om pe care abia dacă-l cunoșteam? În plus, dacă ar fi fost și acum un avocat cu un succes fenomenal, cu un stil de viață luxos și cu o mașină sport strălucitoare, aș mai fi înțeles. Dar așa, de ce ar fi trebuit să-mi petrec eu timpul cu un bătrân fără serviciu, care nici nu avea un Ferrari? Găseam o grămadă de tipi ca el care-și pierdeau timpul prin barul local.

– Mamă, am zis eu, despre ce vorbești? De ce trebuie să mă vadă Julian?

Mama nu mi-a oferit detalii. Mi-a spus că Julian trebuia să vorbească cu mine. Avea nevoie să-l ajut cu ceva.

– E o prostie, i-am spus eu. Nu l-am mai văzut pe vărul Julian de ani de zile. Nu-l cunosc. Trebuie să mai existe și altcineva care să-l poată ajuta.

Mama n-a zis nimic, dar mi s-a părut că o aud plângând încetișor. Ultimii doi ani, de când murise tata, fuseseră foarte grei pentru ea.

– Mamă, am zis eu. Ești bine?

A suspinat ușor, dar apoi a început să-mi vorbească pe un ton inflexibil, pe care abia dacă i-l recunoșteam.

– Jonathan, dacă mă iubești, o să faci asta pentru mine. Ai să faci tot ce vrea Julian să faci.

– Dar ce..., am dat eu să întreb, dar n-am mai apucat.

– Diseară, când ajungi acasă, o să te aștepte acolo un bilet de avion.

A început altă propoziție, dar vocea i-a pierit.

– Jonathan, trebuie să te las acum, mi-a mai spus și apoi a închis.

Mi-a fost greu să mă concentrez tot restul după-amiezii. Telefonul nu se potrivea deloc cu felul de a fi al mamei – forța și disperarea din glasul ei m-au speriat. Și în plus mai era și tot misterul creat în jurul poveștii. Ce Dumnezeuului voia Julian să fac? Mă mira și această schimbare de direcție din viața lui. Sărise cumva de tot de pe fix? Oare aveam să mă întâlnesc cu vreun bătrân cu mințile plecate, care vorbește în dodii despre conspirații guvernamentale? Cu vreun tip cu părul vâlvoi, care-și târșâie picioarele pe stradă, îmbrăcat într-un halat de casă și încălțat cu papuci? (Știam că mama se referea la altceva atunci când vorbea despre „roba stacojie”, dar nu puteam să-mi scot imaginea asta din minte.) Eram atât de absorbit de gândurile acestea, încât, plecând acasă, am trecut chiar pe lângă biroul lui Juan. Mi-am dat seama ce-am făcut abia atunci când am ajuns în holul de la intrare. Mi s-a părut un semn de rău-augur.

Când am ajuns acasă, aproape că am uitat să verific căsuța poștală. M-am chinuit mai multe minute cu cheița strâmbată și, apoi, ușița metalică s-a deschis brusc, lăsând

fluturașii cu reclame la pizza și ofertele de asigurare să se împrăștie peste tot pe jos. Când am început să le strâng pe toate de-a valma, am pus mâna pe un plic gros. Era de la mama. Am oftat, l-am vârât în buzunar și am pornit pe scări în sus, spre apartamentul meu.

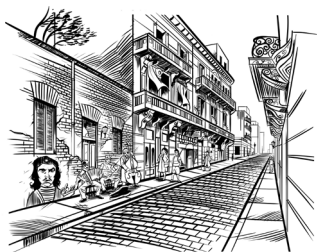
Am deschis plicul în timp ce mâncarea mea, o lasagna congelată, se rotea în cuptorul cu microunde. În interiorul plicului era un bilet scurt de la mama, care îmi transmitea că Julian locuia momentan în Argentina, și un bilet de avion dus-întors spre Buenos Aires. Dumnezeu mare, m-am gândit eu. Vor să zbor douăsprezece ore ca să mă întâlnesc, pentru un ceas sau două, cu un văr îndepărtat? În weekend? Minunat. Va trebui să-mi petrec tot weekendul într-o conservă zburătoare și să-mi dezamăgesc fiul. Ori asta, ori să-mi supăr mama, care ar fi și mai dezamăgită.

Am mâncat lasagna sleită în fața televizorului, sperând că un pahar mare de scotch mă va face să uit de cina proastă și de dispoziția mea mizerabilă.

Am amânat telefonul pe care trebuia să i-l dau Annishei până când am fost sigur că Adam se culcase deja. Annisha este o fanatică a rutinei, așa că aici nu mergeam deloc pe ghicite. Când mi-a răspuns la telefon, părea obosită, dar nu deranjată. Mă așteptam să i se schimbe dispoziția atunci când aveam să-i spun despre posibilele mele planuri pentru weekend. Dar Annisha era deja la curent.

– Am vorbit cu mama ta, Jonathan, mi-a spus ea. Trebuie s-o faci. Adam o să înțeleagă.

Și asta a fost.

CAPITOLUL DOI

TAXIUL IEȘISE de pe autostradă și intrase pe un bulevard extraordinar de larg. Părea o arteră urbană obișnuită, cu copaci înșiruiți pe ambele părți și cu o insulă de verdeață ce separa traficul de pe ambele sensuri, dar avea o lărgime de cel puțin zece benzi. Nu mai fusesem niciodată în America de Sud și am fost surprins să văd cât de mult seamănă Buenos Aires-ul cu un oraș european. Un obelisc enorm, care semăna cu Monumentul Washington, împărțea în două scena din fața mea, dar clădirile și străzile îmi aminteau vag de Paris.

Julian îmi făcuse rezervare la un zbor de noapte, pentru vineri seara. Am fost surprins că am adormit în timpul zborului, și m-am trezit tocmai pe când ateriza avionul. Și

iată, aici era dimineață, deși într-o altă emisferă decât cea în care adormisem.

Vedeam pe geam derulându-se clădiri din piatră, în stil Belle Époque, balcoane și jardiniere din fier forjat, dar în cele din urmă am ajuns într-o zonă care părea mai veche, mai dărăpănată pe alocuri. Pe ziduri erau desenate graffitiuri, tenciuiala căzuse la colțurile clădirilor și marchizele erau decolorate și pline de praf. Chiar dacă era o zi răcoroasă, mai multe ferestre erau deschise și se vedeau perdelele fluturând în bătaia vântului. La un colț se adunaseră mai mulți muzicieni care cântau pentru un grup mic de spectatori.

Taxiul încetinea acum, oprindu-se în fața vitrinei unui magazin. Semnul desenat pe geam anunța lecții de tango. Muzica răzbătea prin ușa de la intrare, pe jumătate deschisă. Am verificat de două ori adresa pe care mi-o dăduse Julian. Studioul acesta de dans părea să fie locul cu pricina. I-am arătat hârtia taximetristului, ca să fiu sigur că suntem în zona în care trebuia să ajung, că nu am făcut vreo confuzie. A dat din cap aprobator, apoi a ridicat din umeri. Am plătit și am coborât din taxi.

Uau, mi-am zis eu, privind prin ușa întredeschisă. Mama chiar nu glumea când mi-a spus că Julian și-a schimbat viața.

Încăperea era lungă, dar nu prea lată. Pereții erau vopșiți într-un roșu intens, și de tavan atârnavă candelabre de sticlă. Bărbați și femei, ținându-se aproape, dar păstrând totodată un aer oarecum formal, pășeau prin încăperea în ritmul muzicii trepidante.

În timp ce urmăream scena, un bărbat înalt, îmbrăcat cu gust, s-a despărțit de partenera sa și și-a croit drum printre dansatori. Când s-a apropiat de mine, am văzut că zâmbeste.

– Jonathan, a zis el. Ce mă bucur că ai reușit să vii.

Mi-a întins mâna și i-am strâns-o.

Am avut nevoie de câteva clipe pentru a face asocierea dintre bărbatul pe care-l vedeam stând în fața mea și imaginea pe care mi-o plăsmuisem în minte pe drum. Julian părea mult mai tânăr decât atunci când ne întâlniserăm, cu douăzeci de ani în urmă. Corpul său suplu, muscular nu semăna deloc cu silueta bolnăvicioasă, durdulie, care stătea în spatele volanului aceluși Ferrari. Chipul său era lipsit de riduri și relaxat. Ochii săi de un albastru-deschis păreau să mă disece.

– Scuză-mă, te rog, a zis Julian, făcându-le cu mâna celor din sală. N-am știut sigur la ce oră ajunge zborul tău, așa că m-am gândit să-mi fac lecția de sâmbătă. Dar acum, că ai ajuns, hai să mergem sus, la etaj.

Julian m-a condus spre o ușă pe care nu o zărisem din prag. Pe când o deschidea, mi-a făcut semn să urc pe scări. Când am ajuns în capătul lor, a trecut pe lângă mine și a deschis altă ușă.

– Intră, intră, m-a poftit el în timp ce pășea în cameră.

Apartamentul era luminos și spațios și nu semăna deloc cu genul de casă în care-mi imaginasem eu că ar locui Julian. Mobilierul era un amestec ciudat de nou și vechi. Pereții erau decorați cu postere înfățișând muzicieni și

dansatori de tango, iar pe jos erau înșirate teancuri de cărți. Aducea un pic cu locuința unui student.

– Îmi pare rău că te-am făcut să bați atâta drum și încă așa din scurt, dar în ultimele luni am locuit în acest oraș superb. Un amic încerca să-și subînchirieze apartamentul și, cum am vrut dintotdeauna să învăț să dansez tango, m-am gândit că asta ar fi ocazia perfectă. Dă-mi voie să mă schimb și apoi o să pun cafeaua la fiert.

Julian a dispărut pe un hol lung și îngust. Eu m-am confundat într-un scaun acoperit cu o pătură de bumbac, în centrul căreia fuseseră brodate cuvintele: „Fii extraordinar.” Se auzeau acordurile muzicii de tango ce răzbătea din josul scării și simțeam vibrațiile prin podea.

În timp ce-l așteptam pe Julian, în minte au început să mi se învălmășească gândurile. *Ce căutam eu aici? Ce știam eu despre omul ăsta?* Am simțit cum mă încercă un sentiment puternic de neliniște. Știam cumva că, după ce Julian va intra în cameră, viața mea nu va mai fi niciodată la fel. Simțeam că lucrurile care mă așteptau aveau să fie dificile și epuizante. *Nu sunt obligat să fac asta*, mi-am spus eu. Am privit peste umăr, spre ușă, întrebându-mă cât de repede aș putea să găsesc alt taxi. Exact atunci, Julian a intrat înapoi în cameră.

Acum purta o robă stacojie, lungă. Gluga îi acoperea capul.

– Ceai sau cafea? m-a întrebat el în timp ce se îndrepta spre bucătăria micuță dinspre capătul îndepărtat al sufrageriei.

– Cafea, te rog, i-am răspuns eu.

M-am simțit ciudat stând singur în sufragerie; m-am ridicat și l-am urmat pe Julian în bucătărie. În timp ce el pregătea cafetiera, m-am uitat pe fereastră, în jos, spre strada pavată. Probabil că ora de dans se încheiase pentru că pe trotuar începeau să-și facă apariția cuplurile. Muzica sacadată fusese înlocuită de vorbărie și râsete.

În cele din urmă m-am întors spre Julian.

– Ce..., am șovăit, încercând să nu fiu prea lipsit de delicatețe.

Am început din nou:

– Cu ce te pot ajuta? De ce ai vrut să mă vezi?

– Jonathan, mi-a zis Julian, sprijinindu-se de blat. Tu îmi cunoști povestea?

Nu-mi era clar unde bătea. I-am spus că știam că a fost avocat specializat în litigii, că făcuse avere și avusese un stil de viață extravagant. I-am spus că am auzit că ar fi trecut printr-o schimbare personală și că și-a abandonat practica. Nu aveam prea multe detalii.

– E adevărat, mi-a spus Julian. La un moment dat aveam mai mult succes decât îmi închipuisem că voi avea – în ceea ce privește faima și banii. Dar îmi distrugeam viața. Când nu eram complet absorbit de muncă, fumam trabucuri, beam coniac scump și petreceam nebunește cu modele tinere și cu prieteni noi. Asta mi-a distrus căsnicia, iar stilul de viață începuse să-mi afecteze negativ cariera. Intrasem într-o spirală descendentă și nu mai știam cum să mă opresc. Într-o zi, în timp ce țineam pledoaria într-un caz important, m-am prăbușit pe podeaua sălii de judecată. Infarct.

Parcă îmi aminteam ceva. Probabil că mama îmi povestise, dar evident că nu acordasem prea multă atenție poveștii.

Julian și-a dat gluga jos de pe cap și apoi s-a întins spre un raft aflat deasupra chiuvetei după două căni.

– Am avut nevoie de luni întregi pentru a-mi recăpăta sănătatea. În perioada aceea am luat o hotărâre.

Am oftat. Țsta era momentul în care minunatul său Ferrari se dusese pe apa sâmbetei.

– Mi-am vândut vila, mașina, toate bunurile. Apoi am plecat în India, sperând să deprind cât mai mult din înțelepciunea lumii. Vezi tu, pentru mine, descoperirea valorii de sine devenise mai interesantă decât crearea unei averi materiale. Și vânătoreea de femei frumoase fusese înlocuită de căutarea fericirii durabile.

Mi-am înăbușit un oftat. Mi se părea că acesta era începutul unei povești lungi. Eram nerăbdător să aud ce legătură avea cu mine.

– În timpul călătoriilor mele în inima munților Himalaya, am avut marele noroc de a întâlni un om excepțional. Era călugăr, unul dintre Înțelepții din Sivana. M-a dus sus, în munți, în satul unde trăiau, studiau și lucrau înțelepții. Ei m-au învățat o mulțime de lecții remarcabile, pe care aș fi încântat să ți le împărtășesc.

Julian a tăcut și a privit în jos, spre picioarele mele. Mi-am dat seama, stânjenit, că bătușem din picior ca un client nerăbdător, la coadă într-un magazin.

Julian a zâmbit.

– Dar am sentimentul că nu e încă momentul potrivit.

– Scuză-mă, i-am spus. Cred că sunt puțin nerăbdător să mă-ntorc acasă.

– Nicio problemă, mi-a răspuns Julian cu blândețe. O poveste ar trebui spusă doar atunci când ascultătorul este pregătit să o audă. Vrei să afli de ce te-am chemat astăzi aici? m-a întrebat Julian.

Am dat din cap că da.

Cafeaua era gata. Julian a turnat în două căni.

– Lapte? Zahăr?

Am clătinat din cap. Julian mi-a întins o cană și apoi s-a îndreptat spre sufragerie. După ce am luat amândoi loc pe scaune, și-a continuat povestea.

– Unul dintre lucrurile pe care le-am învățat de la călugări a fost puterea talismanelor.

– A talismanelor? am întrebat eu.

– Niște statuete sau amulete mici. Sunt nouă în total. Fiecare dintre ele conține un fragment de înțelepciune esențială pentru fericire și pentru o viață trăită frumos. Luată individual, ele sunt simple suvenire simbolice, dar, luate laolaltă, au remarcabile puteri transformatoare. Ele pot să salveze, la propriu, viața cuiva.

– Vrei să salvezi viața cuiva? am întrebat eu.

Mi se părea o chestie ușor melodramatică. Sau ușor dementă.

– Da. O persoană cunoscută se găsește într-o situație disperată. Au încercat și alții să o ajute, dar nu au reușit. Asta este ultima noastră speranță.

– Are vreo legătură cu mama? l-am întrebat eu.

Ea fusese foarte supărată la telefon.

– Are, mi-a răspuns Julian. Dar nu am voie să-ți spun în ce fel.

– Stai puțin, dacă mama e bolnavă sau are altceva, am dreptul să știu.

Mi se pusese o gheară în piept și am simțit că mi se taie răsuflarea.

– Mama ta nu este în pericol, mi-a zis Julian. Nu pot să-ți spun nimic altceva.

Aș fi vrut să-l presez, să-i pun mai multe întrebări, dar Julian tăcuse și pusese cana de cafea pe masa din fața mea. Părea că este gata să pună punct conversației. Am oftat și am privit podeaua preț de câteva clipe.

– Bun, am zis, dar ce rol am eu aici? De ce ai nevoie de mine?

Julian se ridicase de pe scaun și se apropiase de fereastră. Privea afară, spre stradă, dar ochii săi păreau ațintiți în zare, asupra unui punct mai îndepărtat.

– Când am plecat din sat, mi-a spus Julian, călugării mi-au dat talismanele într-un săculeț din piele și mi-au cerut să fiu noul lor păstrător.

– Dar după ce mi-am încheiat călătoria în munții Himalaya, am călătorit un timp. Într-o noapte a izbucnit un incendiu la micul hotelul unde eram cazat. Mă aflam în oraș la momentul acela, dar camera mea fost distrusă. Aveam talismanele la mine, așa că singurul lucru pe care l-am pierdut a fost o pereche de sandale. În alt hotel am auzit un alt călător povestind cum fusese tâlhărit pe o străduță lăturalnică din Roma. Atunci mi-am dat seama că

atâta timp cât fuseseră păstrate de călugării din sat, talismanele fuseseră în siguranță. Eu am fost singurul vizitator care a ajuns în locul acela îndepărtat după multă vreme. Dar acum, după ce ajunseseră la mine, comorile acestea erau în pericol. Puteau să fie furate, puteam să le pierd sau să fie distruse în orice moment.

Julian mi-a explicat apoi că hotărâse că ar fi mai sigur dacă ar trimite fiecare talisman la o persoană de încredere, care să-l păstreze și să i-l returneze atunci când urma să aibă nevoie de el. Fiecare obiect era însoțit de o scrisoare care conținea o descriere despre ce presupunea el că semnifică talismanul respectiv. Acum era limpede că avea nevoie să ia talismanele înapoi. Mi-a spus că vrea să mă duc și să le iau eu.

– Poftim? m-am răstit eu. Stai puțin, nu pentru asta există FedEx?

Julian a zâmbit.

– Nu cred că înțelegi importanța acestor talismane. Nu pot să le încredințez unui curier sau poștei. Sunt împărțiate prin toată lumea și am nevoie de o persoană pe care o cunosc care să se ducă să le ia în persoană.

– Și tu nu poți să te duci? l-am întrebat.

Știam că sunt puțin cam nepoliticos, dar aveam încă în minte imaginea lui Julian care dansa tango pe podeaua încăperii de sub noi.

Julian a chicotit.

– Știu că poate nu par extrem de ocupat, mi-a spus el, pe un ton care devenea tot mai serios. Dar îmi este efectiv imposibil să fac asta.

Am tăcut câteva clipe. Cum să-i spun?

– Vere Julian, am început eu. Nu te supăra, dar ai zis că ai nevoie de o persoană cunoscută care să se ducă să ia lucrurile acestea. Tu nu mă cunoști *de fapt*. Te-am întâlnit o singură dată – când aveam zece ani.

– Te cunosc mai bine decât îți închipui, mi-a răspuns Julian.

Zâmbetul său plăcut dispăruse. Privirea i se întunecase și avea un aer grav, care mă descumpănea.

– Jonathan, ascultă-mă, mi-a zis el calm. Nu-ți pot spune de unde știu, dar știu sigur. *Tu ești singura* persoană care poate aduna talismanele acelea.

A făcut o pauză și a adăugat:

– Știu că răspunsurile mele nu sunt deloc satisfăcătoare. Dar, Jonathan, crede-mă când îți spun că este o chestiune de viață și de moarte.

Am rămas amândoi multă vreme în tăcere. Mă gândeam la plânsul mamei mele la telefon. La senzația pe care mi-o stârnea locul gol de pe partea de pat unde dormea Annisha. Privirea din ochii lui Adam când îl dezamăgeam. Se întâmplă rar să fii chiar „singurul” – singurul fiu, singurul soț, singurul tată.

În cele din urmă, am rupt tăcerea.

– Cât de mult va dura treaba asta? am întrebat eu.

– Le-am scris tuturor păstrătorilor, a zis Julian. Nu mi-au răspuns toți. Dar am un loc din care poți să începi – unul dintre prietenii mei din Istanbul. În ceea ce privește durata, ei bine, colectarea tuturor talismanelor va dura câteva săptămâni. Poate chiar o lună.

Sfinte! Asta însemna tot timpul meu de concediu și ceva pe deasupra. Am respirat adânc. Julian m-a privit și a lăsat capul într-o parte.

– Jonathan? mi-a zis.

L-am privit și eu pe Julian. Era atâta bunătate în ochii lui. Pentru o clipă mi-a amintit de tatăl meu și mi-am dat seama cât de dor îmi era de el. Mi-am dat seama totodată că am luat o decizie. Mi s-a pus un nod în gât și n-am mai putut vorbi, așa că m-am mulțumit să aprob din cap.

Julian a zâmbit. Apoi s-a ridicat în picioare și și-a netezit cu mâinile roba roșie.

– Și acum, a spus Julian, din moment ce am terminat cu treaba, îți voi pregăti prânzul și apoi poate facem o plimbare prin cartier. Se numește San Telmo. Și a devenit unul dintre locurile mele preferate din întreaga lume.

AM PETRECUT o după-amiază stranie, dar plăcută în compania lui Julian. M-a dus la o sală de dansuri aflată la câteva străzi distanță, unde dansatori de tango experimentați susțineau un spectacol. În timp ce muzica reverbera prin corpul meu, ca un al doilea ritm al inimii, am observat că Julian bătea din picioare, de parcă și-ar fi imaginat că execută și el mișcărilor. După aceea ne-am plimbat pe aleile întortocheate până a venit momentul să plec, cu o altă cursă nocturnă, spre casă. În timp ce stăteam pe trotuarul din fața apartamentului lui Julian, iar muzica se revărsa din studio și umplea aerul din jurul nostru, Julian s-a întors spre mine.

– Încă ceva, Julian, a zis el. Dintr-un buzunar al robei a scos un carnetel cu coperte din piele. Aș vrea să ții un jurnal cât timp ești plecat.

– Un jurnal intim? l-am întrebat eu. De ce?

– Nu, nu un jurnal intim, Jonathan. Un jurnal zilnic. Talismanele le conferă putere celor care le păstrează. Dar cei care le dețin conferă la rândul lor putere acestor obiecte simbolice. Este important să-ți cunosc gândurile și sentimentele referitoare la această călătorie – și pe cele referitoare la semnificația pe care aceste talismane o au după ce ajungi în prezența lor.

Umerii mi-au căzut brusc. Nu știam ce e mai rău – că voi pierde săptămâni întregi din viață pentru a călători în jurul lumii ca să adun lucrurile altuia sau că va trebui să scriu despre asta. Autorefecția nu a fost niciodată punctul meu forte.

– Cred că după ce vei fi pe cont propriu, după ce vei avea aceste talismane incredibile în mâinile tale, să consemnezi ce se petrece în inima ta nu va fi o sarcină la fel de împovărătoare pe cât ți se pare acum, a zis Julian.

Am vrut să-i răspund, *da, cum zici tu*, dar m-am oprit. Mai conta măcar? Din moment ce tot îndeplineam misiunea asta nebunească, barem să fac cum zicea Julian.

Exact atunci s-a oprit și taxiul în dreptul nostru. Când am urcat înăuntru, hotărârea a început să-mi fie pusă la încercare de mici săgeți de teamă. De foarte multă vreme, nu mai începusem nimic nou, nu mă mai aventurasem. Am închis ușa și am privit înapoi la Julian în timp ce taxiul

Începea să se îndepărteze de trotuar. Julian mi-a făcut cu mâna în semn de rămas-bun și apoi m-a strigat.

– Jonathan, a zis el, bucură-te. Rareori ai ocazia să salvezi o viață!

LUNI DIMINEAȚĂ am avut nevoie de tot tupeul de care dispun ca să mă sui la volanul mașinii mele și să mă duc la birou. Aveam trei săptămâni de concediu de luat și trebuia să le cer cât mai repede cu putință. Dar în cazul în care călătoria ar fi durat mai mult, aș fi putut să am necazuri mari. Tot ce puteam să fac era să solicit concediu fără plată și, dacă aș fi fost refuzat, probabil că aș fi rămas fără loc de muncă.

Dar sincer, mi-am spus eu, în timp ce mă târam afară din mașină și mă sileam să trec de ușile de intrare în sediu, ce mai conta o alegere prostescă? La urma urmei, în trecut luasem tot timpul decizii pe care le considerasem grozave la momentul respectiv. Și unde am ajuns cu asta? Locul meu de muncă devenise o sursă constantă de stres și frustrări. Minunata mea soție mă părăsea. Puținele economii pe care reușisem să le fac de pe urma muncii mele aveau să fie spulberate de divorț. Și chiar și bucuria pe care o simțeam cu Adam era măcinată de sentimentul de vină pe care îl aveam, pentru că îl vedeam doar în weekenduri – și chiar și atunci eram groaznic în rolul de tată. Oare o mișcare nebunească, cum ar fi călătoria aceasta, chiar avea să-mi provoace mai multă suferință decât toate deciziile mele rezonabile?

Am petrecut o oră la biroul meu, învârtindu-mă cu scaunul rotativ, copleșit de dezamăgire și pesimism. Când am intrat în biroul șefului, îmi acceptasem situația dificilă cu o resemnare fatalistă. De fapt, aproape că uitasem cât de dificilă avea să fie această discuție.

Mi-am reamintit însă rapid, de cum mi-au ieșit pe gură primele propoziții.

Stăteam într-unul dintre scaunele strategic de joase, orientate cu fața spre biroul-mamut al lui David. Abia dacă își dezlipise ochii de ecranul calculatorului atunci când am intrat. Dar când i-am explicat că trebuie să-mi iau concediul, și poate și câteva zile în plus, pentru a mă ocupa de o urgență de familie peste hotare, a ridicat privirea. Singurul cuvânt care ar putea să-i descrie expresia ar fi „înmărmurit”.

– Stai să vedem dacă am înțeles bine, a zis David. Vrei să-ți iei un concediu de douăzeci și una de zile consecutive, fără să anunți din timp?

Nu m-am putut abține.

– Bine, tehnic vorbind, sâmbata și duminica ar trebui să fie „weekendul”, așa că nu, nu ar fi chiar douăzeci și una de zile.

– Jonathan, știi prea bine că nimeni nu are voie să-și ia un concediu mai lung de două săptămâni consecutive, a strigat el la mine.

Conversația s-a deteriorat și mai mult atunci când i-am spus că nu știu exact când voi reveni.

– Dintre toți oamenii din organizație, a zis David, tu ești ultimul de la care m-aș fi așteptat să-mi facă una ca asta.

– Știu, i-am răspuns.

Avea dreptate.

– Jonathan, tu știi că ești privit ca un star în ascensiune pe aici. Și până azi, dacă mi s-ar fi cerut să numesc o persoană care va câștiga cu siguranță foarte multă influență după vânzarea sau fuziunea asta sau indiferent ce va fi până la urmă, aș fi spus că persoana aceea ești tu. Dar dacă pleci așa, în momentul ăsta...

S-a întors cu spatele și a început să privească pe fereastră. Răsuca un stilou între degete și avea o expresie încruntată, care îi încremenea chipul.

Chiar nu aveam nevoie să aud asta.

– Uite ce e, am zis eu. Am vorbit cu Nawang în weekend. Ea a fost de acord să-mi gestioneze proiectele cât voi lipsi. Știe ce face. Și mă poate suna oricând în caz de urgență. Deci, pot să-mi iau concediul sau trebuie să-mi prezint demisia?

– Ia-ți concediul, mi-a răspuns David lapidar. Dar să-ți spun ceva. Dacă ne descurcăm fără tine o lună, probabil că ne putem descurca fără tine de tot.

M-am ridicat de pe scaun și am pornit spre ușă. Înainte să trec pragul, m-am oprit și m-am întors spre el.

– David, mi-ai fi spus același lucru și dacă ți-aș fi cerut asta pentru că se întâmpla ceva cu soția sau cu fiul meu?

David a continuat să privească pe fereastră. Chipul său era impenetrabil.

Drumul înapoi spre biroul meu a fost unul lung. Mă treceau fiori gândindu-mă că exista posibilitatea ca David să refuze să mă ajute dacă aş avea copilul bolnav sau cu probleme. Dar de ce mă aşteptam la altceva? Locul ăsta avea efecte nocive asupra oamenilor. Văzusem asta în cazul lui Juan.

Juan. Nu a existat zi în care să nu mă gândesc la fostul meu șef, la bătrânul meu prieten. Cu trecerea lunilor, a început să-mi fie din ce în ce mai dificil să nu mă las distras de absența lui. Se întâmpla adeseori să mă trezesc noaptea, să nu mai pot adormi la loc, reluând iar și iar în minte evenimentele, retrăind rolul pe care îl jucasem în tot dezastrul acela. Dar indiferent de câte ori îl retrăiam, nu puteam să-l las în urmă. Probabil că cel mai bun lucru pe care puteam să-l fac era să mă îndepărtez de toată povestea.

URMĂTOARELE CÂTEVA ZILE au fost o adevărată tornadă. M-am chinuit să rezolv lucrurile la muncă pe ultima sută de metri. Am dezlănțuit un adevărat tsunami de telefoane și mesaje. Am alergat prin tot orașul, pe la bănci, să-mi iau hainele de la curățătoria chimică, să încerc, pe fugă, să-mi vizitez fiul. Până și împachetatul bagajelor a fost haotic – de unde să știi ce să iau dacă nici măcar nu știam toate locurile în care trebuia să ajung?

Și apoi m-am trezit într-o cursă de noapte. Spre Turcia. Mergeam să mă întâlnesc cu unul dintre prietenii lui Julian. Telefonul era închis; nu aveam niciun fel de hârțoage în bagajul de deasupra capului. Dispuneam de mai multe ore liniștite, pe care să mi le petrec de unul singur, fără să am nimic de făcut, fără să *pot* face ceva. Speram să mă odihnesc,

dar mintea mi-era tot neliniștită. Am scos o hârtie din buzunarul hainei. Julian îmi trimisese o notă scurtă ce însoțea biletele de avion.

„Îți mulțumesc”, îmi scria el, „că ai sacrificat din timpul petrecut alături de familie și din cel alocat serviciului pentru a întreprinde această călătorie. Știi că aveai zeci de motive să nu te duci, dar unul dintre cele mai bune daruri pe care ni le putem face nouă înșine este să ne debarasăm de scuzele noastre. Rudyard Kipling a scris cândva că «avem patruzeci de milioane de motive să dăm greș, dar nu avem nicio scuză.» Și scuzele sunt periculoase prin aceea că, dacă le repetăm de suficient de multe ori, ajungem într-un final să le credem adevărate. Misiunea aceasta pe care te-am rugat s-o duci la bun sfârșit presupune să călătorești mult, dar sper că te vei concentra pe oportunitățile pe care ți le oferă, nu pe inconvenientele care ar putea să apară. Până la urmă, viața este o călătorie și lucrul care contează cel mai mult nu este câștigul pe care-l obții, ci persoana în care te transformi.”

Julian îmi trimisese de asemenea un săculeț din piele, cu un șnur lung. Ar fi trebuit să-l port în jurul gâtului și să pun talismanele în el pe măsură ce le recuperam. Acum, însă, era în buzunarul hainei mele. Am pipăit absent pielea catifelată.

În avion, toți cei din jurul meu începeau să adoarmă. Se auzea zumzetul slab al motoarelor; zdrăngănitul ușor al căruciorului cu băuturi care se îndepărta. Am închis ochii. Mă gândeam la Annisha și la Adam. Știam cumva că acum, fiind atât de departe, îmi va fi și mai dor de ei. Apoi m-am gândit la ceilalți oameni care lipseau din viața mea. Absența

tatei era o durere surdă care-mi mocnea în piept. Dar era o durere ce păstra o anumită duiosie, căci era însoțită de atât de multe amintiri fericite. Și mai era și Juan. Mi-am amintit de cuvintele lui Julian. „Rareori ai ocazia să salvezi o viață.”

Și așa era, nu?

CAPITOLUL TREI

JULIAN NU-MI DĂDUSE o listă cu locurile în care urma să merg sau cu numele păstrătorilor pe care aveam să-i întâlnesc. „Locuri diferite” a fost singurul lucru pe care a vrut să mi-l dezvăluie în Buenos Aires. „Europa, Asia, America de Nord. Încă n-am reușit să-i contactez pe toți”, îmi spusese el. Cu toate acestea, urma să încep din Istanbul, unde aveam să mă întâlnesc cu vechiul său prieten Ahmet Demir.

„Ahmet te va întâmpina la aeroport. Sunt sigur că va dori să-ți arate puțin din minunatul său oraș, dar, îmi pare rău, nu vei avea prea mult timp să faci pe turistul. Ai o rezervare pentru un zbor la Paris a doua zi.

Să fac pe turistul! M-a pufnit râsul. Eu nu voiam decât să găsesc talismanele astea cât mai repede cu putință și să

mă întorc la serviciu. Chiar în timp ce coboram din avion pe aeroportul Atatürk, butonam pe telefon, căutând mesaje de la Nawang și gândindu-mă la lucrurile care s-ar putea întâmpla la birou în lipsa mea. Erau câteva mesaje de la colegi care mă întrebau cât voi lipsi. Aveam un mesaj de la mama, voios dar evaziv. O întrebasem dacă știa ceva despre persoana pe care Julian încerca să o ajute cu talismanele acestea, dar ea susținea că nu știe nimic sigur. N-am crezut-o – sesizasem emoția din glasul ei.

Mesajele de pe telefon mi-au reținut atenția cât am stat la coada lungă de la pașapoarte și cât am așteptat apoi să-mi recuperez bagajul. Așa că atunci când am ajuns în cele din urmă în dreptul ieșirii de la terminalul Sosiri, cu bagajul în mână, m-am întreat pentru prima dată cum îl voi recunoaște pe tipul acesta, pe Ahmet – cum ar trebui să ne găsim unul pe altul în mulțime.

Pe când cercetam cu privirea mulțimea de rude, șoferi și alte persoane nerăbdătoare, grupate în holul de la Sosiri, am reperat un bărbat înalt, ținând în mână un carton cu numele meu. Avea părul grizonat, o barbă căruntă și scurtă și un zâmbet cald. I-am făcut un semn scurt cu mâna și m-am îndreptat spre el.

Când m-am apropiat, Ahmet a lăsat jos cartonul. I-am întns mâna, iar el mi-a strâns-o cu putere.

– *Hoş geldiniz, hoş geldiniz*, a zis el. Mă bucur să-l cunosc pe unul dintre membrii familiei lui Julian. Sunt onorat.

Am mormăit ceva nepotrivit drept răspuns, copleșit de entuziasmul lui Ahmet.

– Ai tot? m-a întreat Ahmet. Ești gata de plecare?

Am aprobat din cap și Ahmet a luat cartonul, m-a apucat cu blândețe de cot și m-a condus spre ieșirea din terminal.

Am străbătut împreună o parcare aglomerată, iar la un moment dat Ahmet s-a oprit în fața unui Renault de un argintiu metalizat.

– Aici, a anunțat el, luându-mi bagajul și deschizând portbagajul.

Am deschis portiera din dreapta șoferului și tocmai mă așezam pe scaun când telefonul meu a început să-mi bipuie.

– Scuză-mă, i-am spus lui Ahmet.

Mi-am pus centura de siguranță și am început să citesc. Nawang mă anunța printr-un mesaj că primise un telefon de la unul dintre clienții mei. Dealerii acestuia primiseră un număr alarmant de mare de reclamații referitoare la o componentă nouă pe care o proiectaserăm pentru cel mai popular model de berlină pe care îl aveau. Mi s-a făcut brusc greață. Era genul de problemă care putea să ducă la o rechemare a produselor sau chiar să ni se pretindă o despăgubire financiară. Nawang trebuia să ceară departamentului de control al calității să înceapă să facă teste ca să elucideze problema.

– Îmi cer scuze, i-am spus lui Ahmet în timp ce ieșea din parcare. Trebuie să dau câteva mesaje. O urgență la muncă.

Ahmet a încuviințat din cap, cu blândețe.

– Fă ce trebuie să faci, mi-a spus el. Ne vom cunoaște cât de curând.

Mașina gonea înainte, deși eu nu vedeam nimic din decorul pe care-l străbăteam. Aveam ochii lipiți de ecranul telefonului. Eram vag conștient de autostrada aglomerată și de mașinile care se deplasau cu viteză și, după aceea, de trecerea peste un pod înălțat deasupra apei. Dar când am ridicat cu adevărat privirea, parcurgeam un labirint de străduțe înguste, iar mașina tocmai urca o pantă lină.

Ahmet a părut să observe că sunt din nou atent la el.

– M-am gândit că după zborul lung pe care l-ai făcut, o să vrei să te aranjezi puțin înainte să ieșim din nou în oraș. Mergem la apartamentul meu din Beyoğlu.

Acum mergeam încet, trecând pe lângă cafenele și magazine, pe lângă trotuarele înguste, înțesate de pietoni, și clădirile joase din piatră cenușie sau galbenă ori din cărămidă. În față se vedea un turn înălțându-se pe culmea dealului, cu un vârf gri-albăstrui care se avânta spre cer și cu două șiruri de ferestre dedesubt. Oamenii mergeau pe o pasarelă ce înconjura pe exterior șirul de ferestre de sus.

– Turnul Galatei, mi-a spus Ahmet. Oferă niște privilegii uluitoare asupra orașului.

Ahmet a încetinit și a tras mașina într-un spațiu mic de pe stradă.

– Am ajuns, a zis el, arătându-mi clădirea cu trei etaje, din dreptul nostru.

Din stradă, Ahmet a deschis ușa grea, din lemn, a clădirii și m-a poftit înăuntru. În fața noastră începea un șir de scări din marmură.

- Nu te deranjează să urci, nu? m-a întrebat Ahmet.
- Deloc, i-am răspuns eu.

APARTAMENTUL LUI AHMET era frumos mobilat, podelele erau acoperite de covoare cu modele elegante, canapeaua acoperită cu brocart era împodobită cu perne în culori strălucitoare, iar pe pereți atârnavu fotografii înrămate, înfățișând păsări marine, bărci, floră și faună. Dar mi s-a părut curios de impersonal. Julian îmi spusese că Ahmet era căpitan de feribot. Îmi imaginasem că ar trăi într-o locuință mai rustică.

– Așa cum probabil că ți-ai dat seama, nu-mi petrec prea mult timp aici, mi-a spus Ahmet. Am cumpărat apartamentul ăsta cu câțiva ani în urmă, ca investiție. De obicei este închiriat străinilor care lucrează în ambasade sau în companii din partea asta a orașului. Dar acum câțiva ani mi-a murit soția și de curând am vândut casa familiei noastre din Beşiktaş. Așa că folosesc locul ăsta când am curse cu feribotul sau când le prezint oamenilor orașul vechi. Restul timpului mi-l petrec în satul natal, puțin mai sus de Bosfor. Vino, mi-a zis Ahmet, îndreptându-se spre ferestre. Dă-mi voie să-ți arăt.

Nu văzusem cât de mult urcasem cu mașina sau unde era situată clădirea lui Ahmet, dar când am privit pe ferestrele livingului, mi-am dat seama pe loc cât de minunată fusese investiția lui. În fața mea se desfășura până departe una dintre cele mai uimitoare panorame pe care le văzusem vreodată.

– Acolo, a zis Ahmet, arătându-mi râul de sub noi. Râul acela este Cornul de Aur. Iată și podurile Atatürk și Galata. Bărcuța mea este ancorată în portul de acolo. Și la stânga ta, întinderea aceea mare de apă este Strâmtoarea Bosfor. Orașul meu se continuă pe celălalt mal al ei.

Dar aici te afli în Europa. Când treci în cealaltă parte a Istanbulului, te afli în Asia.

Am privit dincolo, spre continentul asiatic, și din nou înapoi, spre linia orizontului aflată drept în fața mea.

– A, da, a zis Ahmet. Impresionant, nu-i așa? Orașul vechi. Sultanhmet. Cartierul Marelui Bazar. Palatul Topkapî.

În depărtare se zăreau două complexuri uriașe, cu acoperișuri în formă de dom și cu minarete, grădini și ziduri.

– Hagia Sophia? am întrebat eu.

Era singurul lucru pe care îl știam de fapt despre Istanbul. Măreața catedrală cu cupolă, construită de împăratul Iustinian pe vremea când orașul se numea Constantinopol, capitala Imperiului Roman și căminul adoptiv al bisericii creștine. Ulterior a fost transformată în moschee, au fost adăugate minaretele și interiorul a fost modificat, dar mozaicurile originale s-au păstrat. Era încă de o frumusețe uluitoare, din câte auzisem eu.

– Cea din partea stângă, mi-a spus Ahmet, arătând cu mâna. În spatele ei este Moscheea Albastră. Și Hipodromul, Palatul Topkapî, Palatul Scufundat, muzee – atât de multe lucruri de văzut, a zis Ahmet fluturând din mână, spre panorama din fața noastră.

– Dar în după-amiaza aceasta, îți voi arăta Bazarul cu Mirodenii și Marele Bazar, înainte să mergem la barcă.

– La barcă?

– Păi, da, mi-a răspuns Ahmet, îndepărtându-se de fereastră. Îmi cer scuze. Nu am talismanul aici. Este în casa mea de la țară, în Anadolu Kavaği.

Scopul vizitei mele îmi ieșise complet din minte.

– Am putea să mergem cu mașina, dar ce rost ar avea, nu? Barca e cel mai bun mijloc de transport până acolo, a continuat Ahmet. Fiul meu a luat barca azi-dimineață pentru un tur privat, așa că vom pleca diseară și ne vom întoarce mâine dimineață. Ahmet mi-a făcut semn să-l urmez.

– Acum să-ți arăt unde te poți aranja. După aceea bem ceai și luăm prânzul, înainte să plecăm spre bazar.

PRIMUL LUCRU care m-a izbit atunci când am intrat în Bazarul de Mirodenii au fost aromele. Parcă m-aș fi plimbat printr-o grădină parfumată, mirosurile schimbându-se la fiecare pas, contopindu-se, fiecare copleșindu-l în intensitate pe cel dinainte.

Tarabele se întindeau una după alta. Erau grămăjoare de curmale și alte fructe uscate, toate soiurile de nuci, piramide înalte din halva, în nuanțe delicate. Urmau turnuri de nuga turcească și italienească și o varietate uimitoare de rahat turcesc în toate culorile – am aflat de la Ahmet că aici purta denumirea de *lokum*.

Tejghelele erau înțesate de cutii deschise de ceai. Grămăjoarele de mirodenii măcinate începeau de la intrare și se înșiruiuau pe toate tarabele – turmeric, chimion, cardamom, paprika, nucșoară, scorțișoară.

Ahmet a cumpărat câteva caise uscate, curmale și smochine, înainte să plecăm și să ne continuăm drumul spre uriașul complex din piatră care adăpostea miile de magazine ale Marelui Bazar.

Bazarul de Mirodenii îmi îmbătase simțurile, uluindu-mă cu aromele sale exotice. Trecusem prin el complet absorbit de mediul ambiant, fără să mă gândesc vreun pic la mine însumi sau la viața mea. Dar aici, în Marele Bazar, mintea îmi fugea la oamenii care-mi lipseau. În timp ce străbăteam coridoarele boltite, imense și nesfârșite, am văzut o mulțime de lucruri care poate i-ar fi plăcut Annishei – lămpi turcești, eșarfe delicate din mătase, obiecte din ceramică cu modele complexe – și, pretutindeni, o bogăție de culori. Acesta era unul dintre lucrurile care mă uimiseră atunci când am cunoscut-o pe Annisha. Indiferent cu ce se îmbrăca, exista întotdeauna o pată de culoare vie – cercei de un verde strălucitor, o eșarfă mov purtată iarna, o beretă de un portocaliu intens. Așa era și apartamentul ei – un amestec eclectic de lucruri, un talmeș-balmeș de tipare și nuanțe, haotic și, cu toate acestea, surprinzător de armonios. Cum aveam să călătoresc timp de câteva săptămâni, știam că nu voi putea să cumpăr nimic voluminos. Și eram copleșit de numărul de posibilități. În cele din urmă, am ales un colier nazar pentru ea – mulți cred că mărgelele evil eye din sticlă te feresc de rău – și pentru Adam am cumpărat o mică vestă brodată, de care bănuiam că se va bucura foarte mult.

Negustorii de covoare mi-au atras cel mai mult atenția. Mă strigau de fiecare dată când treceam și de fiecare dată mă trezeam privind cu luare-aminte la frumoasele covoare.

Ahmet a observat la ce eram atent.

– A, da, mi-a zis el. Va trebui să revii cândva, când vei avea mai mult timp, când chiar vei putea să faci cumpărături

și să te tocmești. Alegerea unui covor bun nu e lucru ușor – trebuie să înveți despre artă, despre urzeală și împletitură, despre fire, despre vopsele. Dar mai trebuie de asemenea să înveți și cum să le evaluezi – și cum să te tocmești pentru ele. Aș fi încântat să te învăț despre toate astea.

Dorința lui Ahmet de a mă învăța mi-a amintit de părinții mei. Ei erau un cuplu dinamic, care încuraja învățarea pe toată durata vieții. Mama era o cititoare împătimită și, pe vremea când eu și sora mea făceam școala primară, s-a angajat la o librărie micuță. Venea acasă cu atât de multe cărți, încât sunt sigur că proprietarul o ținea doar ca să fie sigur că nu-și pierde cel mai bun client. Cumpăra ficțiune pentru ea, non-ficțiune pentru tata, iar pentru mine și Kira, cărți cu poze și cărți pentru începători într-ale cititului.

Tata era foarte încântat de acest curs al lucrurilor și devora, fericit, materialul de lectură. Dar entuziasmul tatei nu s-a oprit aici. Nimic nu-l încânta pe Nick Landry mai mult decât să-și împărtășească cunoașterea. Era învățător de școală primară, dar să predea era mai mult decât o slujbă pentru el – era pasiunea lui. Împreună, părinții mei creau o atmosferă de sală de clasă peste tot pe unde mergeam – lucru care pe noi, copiii lor, ne consterna.

În fiecare an, în timpul vacanței de vară, făceam o excursie cu familia. Nu mergeam niciodată în locuri exotice, dar mama și tata făceau mereu muncă de cercetare înainte să ajungem acolo. În timpul drumețiilor prin pădure, mama scotea din rucsac un ghid despre flora, fauna, relieful și geologia zonei și ne vorbea despre cum au nevoie pinii bancsieni de căldura intensă a unui incendiu de pădure pentru a-și deschide conurile și pentru a-și putea răspândi

semințele. După aceea, tata ne explica felul în care își construiau castorii barajele sau că dealurile pe care le urcam fuseseră cândva malurile unor lacuri străvechi. În orice sit istoric, mama și tata știau mai multe lucruri despre locul respectiv decât ghizii. Chiar și un parc de distracții putea să fie o lecție despre forța centrifugă sau să invite la referințe din cultura pop.

Mama și tata păreau aproape dependenți de informație și de idei, iar călătoriile noastre erau întotdeauna marcate de exclamații. „Ce interesant!” o auzeam pe mama spunând de fiecare dată când descopeream ceva. Și tata era încântat atunci când eu sau sora mea ne manifestam curiozitatea. „O întrebare grozavă!” exclama el bucuros și mândru, ori de câte ori întrebam câte ceva. Ai fi crezut că tocmai descoperiserăm leacul pentru cancer.

Astăzi îmi amintesc de entuziasmul acela cu duioșie, dar în copilărie de multe ori începea să mă plictisească. Și când am ajuns la adolescență, micile noastre excursii, instruirea constantă, informațiile nesfârșite erau ca niște unghii zgâriind o tablă. Prăbușiți pe bancheta din spate a unei mașini încinse, într-o după-amiază de vară, în timp ce tata ne oferea o relatare sinceră despre Canalul Erie, eu și Kira dădeam ochii peste cap, ne duceam arătătoarele la tâmplă și apăsam pe trăgaciul unor pistoale imaginare.

Locul acesta, orașul acesta, mă gândeam eu întristat, i-ar fi fascinat pe părinții mei. Era genul de călătorie la care visaseră mereu, genul de loc pe care speraseră să-l viziteze. Acesta fusese marele lor plan pentru când aveau să se pensioneze: să călătorească. De fapt, când tata a ieșit la pensie, colegii săi i-au făcut cadou un set de genți de voiaj.

În lunile de după ieșirea lor la pensie, prin toată casa au răsărit, ca ciupercile după ploaie, ghiduri de călătorie. Lângă scaunul preferat din living al tatei au început să se formeze teancuri întregi, de sub noptiera lui se reversau cărțile, iar pe raftul pentru reviste din baie au început să se strângă broșuri și hărți – Irlanda, Toscana, Thailanda, Noua Zeelandă. Tata a scos la imprimantă diverse itinerarii și le-a prins pe perete, deasupra biroului unde-și ținea computerul. El și mama plănuiau să călătorească timp de aproape jumătate de an.

Apoi, într-o zi, cu câteva luni înainte de data la care-și planificaseră plecarea, mama a auzit o bufnitură din garaj. Tata punea mobilierul de grădină la adăpost pentru iarnă, când a suferit un embolism aortic. A murit înainte să atingă podeaua.

Timp de mai multe luni după înmormântare, mama s-a mișcat de parcă ar fi fost sub apă. Încetul cu încetul, itinerariile au dispărut din avizier, ghidurile de călătorie au fost mutate pe un raft din subsol, și mama și-a reluat locul de muncă cu jumătate de normă de la librărie. Kira credea că mama ar putea să revină într-o bună zi la ideea de a călători, dar, deocamdată, nu putea să se gândească la așa ceva fără tata.

Un ultim strigăt al unui negustor de covoare mi-a întrerupt șirul gândurilor despre părinții mei. Ahmet a început să se îndrepte spre ieșirea din bazar, în lumina târzie a soarelui la amiază.

– E vremea cinei, mi-a spus Ahmet în timp ce mă conducea să trec de colțul clădirii.

Am cotit pe o alee, apoi pe alta, croindu-ne drum pe străzile înguste ale orașului vechi. În cele din urmă, Ahmet s-a oprit în fața unei copertine de un roșu strălucitor, ce se întindea dinspre o clădire joasă din piatră.

– Am ajuns, mi-a zis el.

L-am urmat la umbră. Cafeneaua era întunecată și răcoroasă, dar deborda de culoare. Pe zidul de piatră erau atârinate carpete aurii și roșii, iar sub ele se găseau divane joase, înșesate de perne uriașe, albastre și portocalii. În fața divanelor erau așezate niște mese mici și scunde, acoperite cu fețe de masă în dungi de un roșu aprins. Fiecare masă era luminată de o lampă mică din bronz.

În timpul unei cine alcătuite din ardei umpluți cu orez și semințe de pin, miel cu garnitură de piure de vinete și pâine cu semințe de susan, eu și Ahmet am stat de vorbă despre meseriile și despre viețile noastre. Totuși, de mai multe ori, o tăcere amicală s-a așternut peste masa noastră. Liniștea mai era întreruptă de câte un îndemn de-al lui Ahmed să gust ceva sau de confirmarea mea că „E chiar bun”, dar au existat intervale lungi în care am lăsat sunetele îndepărtate ale vocilor de pe stradă să se impună. Mă simțeam foarte departe de tot ce știussem vreodată.

Când am sosit la docuri, soarele începuse să coboare de pe cer. Izul apei sărate umplea aerul. Portul era plin ochi de bărci mari și mici, spațiul fiind dominat de uriașele feriboturi comerciale. Am aflat că Ahmet nu era un simplu căpitan de feribot. El fusese de fapt proprietarul unei companii care deținea feriboturi de mari dimensiuni, companie pe care o vânduse însă cu câțiva ani în urmă. Acum era aproape retras din activitate. Păstrase o singură